

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI ÖĞRENCİ KONSEYLERİ VE YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI ULUSAL ÖĞRENCİ KONSEYİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı; Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarına kayıtlı öğrencilerin eğitim, sağlık, spor ve kültürel ihtiyaçlarının karşılanması ve geliştirilmesinde haklarını gözetmek, ulusal çıkarlar konusunda duyarlı olmalarını sağlamak, yükseköğretim kurumları yönetim organları ile öğrenciler arasında etkili bir iletişim kurarak öğrencilerin beklenti ve isteklerini yönetim organlarına iletmek ve öğrencilerin eğitim-öğretim konusundaki kararlara katılımını sağlamak amacıyla oluşturulacak Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Konseyleri ile bunları ulusal ve uluslararası düzeyde temsil etmek için Yükseköğretim Kurumları Ulusal Öğrenci Konseyinin kuruluş, görev, yetki ve çalışma esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu Yönetmelik; Türkiye'deki Üniversiteler ile Yüksek Teknoloji Enstitülerindeki ön lisans, lisans ve lisansüstü öğrencilerini temsil etme yetkisiyle kurulacak olan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Konseyleri ve Yükseköğretim Kurumları Ulusal Öğrenci Konseyinin kuruluş, görev, yetki ve çalışma esaslarına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

Madde 3 - Bu Yönetmelik, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 ve 65 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - Bu Yönetmelikte geçen;

- Yükseköğretim Kurumu Öğrenci Konseyi: Yükseköğretim kurumlarında öğrencilerin kendi aralarında demokratik usullerle kurdukları öğrenci birliğini,
- Bölüm/Program/Anabilim Dalı/Anasanat Dalı Öğrenci Temsilcisi: Bir yükseköğretim kurumunun; fakülte, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu veya enstitülerindeki her bir bölüm/program/anabilim dalı veya anasanat dalı öğrencilerinin, kendi aralarından, bulundukları bölüm/program/anabilim dalı veya anasanat dalı öğrencilerini, Öğrenci Konseyinde temsil etmesi için seçtiği öğrenciyi,
- Bölüm/Program/Anabilim Dalı/Anasanat Dalı Öğrenci Temsilcileri Kurulu: Bir yükseköğretim kurumunun; fakülte, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu veya enstitülerindeki bölüm/program/anabilim dalı veya anasanat dalı öğrenci temsilcilerinden oluşan kurulu,
- Fakülte/Yüksekokul/Konservatuvar/Meslek Yüksekokulu/Enstitü Öğrenci Temsilcisi: Bir yükseköğretim kurumunun; fakülte, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu veya enstitülerindeki bölüm/program/anabilim dalı veya anasanat dalı öğrenci temsilcilerinin, kendi aralarından, bulundukları fakülte/yüksekokul/konservatuvar/meslek yüksekokulu veya enstitü öğrencilerini Öğrenci Konseyinde temsil etmesi için seçtiği öğrenciyi,
- Öğrenci Konseyi Genel Kurulu: Bir yükseköğretim kurumundaki fakülte, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu ve enstitü öğrenci temsilcilerinden oluşan kurulu,
- (Değişik:RG-31/10/2013-28807) Öğrenci Konseyi Kurultayı: Bir yükseköğretim kurumunun fakülte, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu ve enstitü öğrenci temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen Öğrenci Konseyinin genel kurul toplantısını,
- Öğrenci Konseyi Kurultayı Divan Kurulu: Öğrenci Konseyi Kurultayı'nda gündem maddelerinin bu Yönetmeliğe ve yükseköğretim kurumlarının konuya ilişkin hazırlayacakları yönerge hükümlerine uygun olarak gerçekleştirilmesi için Öğrenci Konseyi Genel Kurulunca seçilen kurulu,
- Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu: Öğrenci Konseyinin yönetim organını,
- Öğrenci Konseyi Denetleme Kurulu: Öğrenci Konseyinin denetleme organını,
- Öğrenci Konseyi Başkanı: Öğrenci Konseyinin ve Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu'nun başkanını,
- Yükseköğretim Kurumları Ulusal Öğrenci Konseyi: Türkiye'deki yükseköğretim kurumları öğrenci konseyleri başkanlarının bir araya gelerek kurduğu öğrenci birliğini,
- Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kurulu: Yükseköğretim kurumları öğrenci konseyleri başkanlarından oluşan kurulu,
- (Değişik:RG-31/10/2013-28807) Ulusal Öğrenci Konseyi Kurultayı: Yükseköğretim kurumları öğrenci konseyleri başkanlarının katılımıyla gerçekleştirilen öğrenci konseylerinin genel kurul toplantısını,
- Ulusal Öğrenci Konseyi Kurultayı Divan Kurulu: Ulusal Öğrenci Konseyi Kurultayında gündem maddelerinin bu Yönetmelik esaslarına uygun olarak gerçekleştirilmesi için Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kurulunca seçilen heyetini,

- o) Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu: Ulusal Öğrenci Konseyi'nin yönetim organını,
p) Ulusal Öğrenci Konseyi Denetleme Kurulu: Ulusal Öğrenci Konseyinin denetleme organını,
r) Ulusal Öğrenci Konseyi Başkanı: Ulusal Öğrenci Konseyinin ve Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulunun başkanını,
ifade eder.
2547 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yapılmış bulunan tanımlar aksi belirtilmedikçe bu Yönetmelik için de geçerlidir.

İKİNCİ KISIM **Öğrenci Konseyi**

BİRİNCİ BÖLÜM **Genel Hükümler**

Öğrenci temsilcileri seçimlerine ilişkin genel esaslar

Madde 5 – (Değişik:RG-31/10/2013-28807)

Bir yükseköğretim kurumunda Öğrenci Konseyi üyelerinin belirlenmesi ve organlarının oluşturulması için yapılacak seçimler, Yükseköğretim Kurulunun belirleyeceği bir takvim, süre ve program esas alınarak ilgili yükseköğretim kurumu rektörlüğü tarafından gerçekleştirilir. Bu süre ve program içerisinde yapılan seçimlerde, bir birimde herhangi bir nedenle sonuç alınamaz ise, o birimde temsilci seçilmemiş olur. Öğrenci temsilciliklerine aday olacak öğrenciler, seçim tarihinden en az bir hafta önce adaylıklarını ilan ederler ve seçimlerin yapılacağı tarihten bir önceki günün mesai bitimine kadar seçim kampanyasını yürütebilirler.

Öğrenci temsilci adaylarında aranacak nitelikler

Madde 6 - Öğrenci temsilciliklerine aday olacak öğrencilerde aşağıdaki şartlar aranır:

- İlgili fakülte, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu veya enstitünün kayıtlı öğrencisi olması,
- Siyasi parti organlarında üye veya görevli olmaması,
- Yükseköğretim kurumundan uzaklaştırılmasını gerektiren yüz kızartıcı bir suç işlememiş olması,
- Seçimin yapıldığı dönemde kayıt dondurmamış olması.

Öğrenci konseyi seçim ve çalışma esasları yönergesi

Madde 7 - Yükseköğretim kurumları senatoları, bu Yönetmelik maddelerine aykırı olmamak kaydı ile kendi öğrenci konseyleri ve öğrenci temsilcilikleri seçim ve çalışmalarına ilişkin hususları, çıkaracakları yönergelerle tespit ederler.

İKİNCİ BÖLÜM **Öğrenci Konseyi Organları**

Öğrenci konseyi organları

Madde 8 - Öğrenci Konseyi Organları, "Bölüm/Program/Anabilim Dalı/Anasanat Dalı Öğrenci Temsilcisi", "Bölüm/Program/Anabilim Dalı/Anasanat Dalı Öğrenci Temsilcileri Kurulu", "Fakülte/Yüksekokul/Konservatuvar/Meslek Yüksekokulu/Enstitü Öğrenci Temsilcisi", "Öğrenci Konseyi Genel Kurulu", "Öğrenci Konseyi Kurultayı Divan Kurulu", "Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu", "Öğrenci Konseyi Denetleme Kurulu" ve "Öğrenci Konseyi Başkanı"ndan oluşur.
Öğrenci Konseyi yapılanma şeması EK-1'de gösterilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Bölüm, Program, Anabilim Dalı, Anasanat Dalı Öğrenci Temsilcisi**

Öğrenci temsilcisi seçimi

Madde 9 - Bölüm/Program/Anabilim Dalı/Anasanat Dalı Öğrenci Temsilcisi, bir yükseköğretim kurumunun:

- Fakülte, yüksekokul veya konservatuvarlarındaki her bir bölüm,
- Meslek yüksekokullarındaki her bir program,
- Enstitülerindeki her bir anabilim dalı/anasanat dalı,
- (Değişik:RG-24/9/2010-27709)** Bölümlerindeki program/anabilim dalı/anasanat dalına öğrenci alınan fakülte, yüksekokul veya konservatuvarlarda ise, her bir program/anabilim dalı/anasanat dalı öğrencilerince, kendi aralarından, seçime katılanların salt çoğunluğuyla bir defaya mahsus olmak üzere iki yıl için seçilir.

Bölüm/program/anabilim dalı/anasanat dalı öğrenci temsilcilikleri seçimlerinde, seçimin yapılabilmesi için birinci tur seçimlerde seçimin yapıldığı bölüm/program/anabilim dalı/anasanat dalına kayıtlı öğrencilerin (varsa ikinci öğretim öğrencileri dahil) en az %60' ının, ikinci turda ise en az %50'sinin seçime katılması şarttır. İlk iki turda seçim yapılamaz ise üçüncü turda katılma şartı aranmaz.

Bölüm/Program/Anabilim Dalı/Anasanat Dalı Öğrenci Temsilcisinin seçilme niteliklerini kaybetmesi ya da herhangi bir nedenle süresi bitmeden önce görevinden ayrılması halinde kalan süreyi tamamlamak üzere, ilgili bölüm/program/anabilim dalı/anasanat dalında bir ay içerisinde aynı usülle yeni bir temsilci seçilir.

Öğrenci temsilcisinin görevleri

Madde 10 - Bölüm/Program/Anabilim Dalı/Anasanat Dalı Öğrenci Temsilcisinin görevleri şunlardır:

- a) Temsil ettiği bölüm/program/anabilim dalı/anasanat dalında Öğrenci Konseyi çalışmalarını yürütmek,
- b) Öğrenci Konseyi organlarının aldığı kararları temsil ettiği birimde duyurmak ve uygulamalarını izlemek,
- c) Fakülte, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu veya enstitülerin Bölüm/Program/Anabilim Dalı/Anasanat Dalı Öğrenci Temsilcileri Kurulu toplantılarına katılmak ve bu toplantılarda kendi bölüm/program/anabilim dalı/anasanat dalı öğrencilerini temsil etmek,
- d) Temsil ettiği bölüm/program/anabilim dalı/anasanat dalındaki öğrenci sorunlarını belirlemek ve bunların çözümü için Öğrenci Konseyinin ve yükseköğretim kurumunun ilgili yönetim organlarına iletmek,
- e) Kendi bölüm/program/anabilim dalı/anasanat dalı öğrencilerini, öğrenci etkinliklerinde temsil etmek,
- f) Temsil ettiği bölüm/program/anabilim dalı/anasanat dalındaki öğrencilerle bu birimlerin yönetim organları arasında iletişimi geliştirmek,
- g) Temsil ettiği bölüm/program/anabilim dalı/anasanat dalındaki öğrenci etkinliklerini koordine etmek,
- h) Öğrencilerle ilgili konuların görüşülmesi sırasında temsil ettiği bölüm/program/anabilim dalı/anasanat dalının akademik toplantılarına katılmak.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bölüm, Program, Anabilim Dalı, Anasanat Dalı Öğrenci Temsilcileri Kurulu

Öğrenci temsilcileri kurulu

Madde 11 - Bölüm/Program/Anabilim Dalı/Anasanat Dalı Öğrenci Temsilcileri Kurulu, bir yükseköğretim kurumunun:

- a) Fakülte, yüksekokul veya konservatuvarlarında bölüm,
- b) Meslek yüksekokullarında program,
- c) Enstitülerinde anabilim dalı/anasanat dalı,
- d) Bölümlerindeki program/anabilim dalı/anasanat dalına öğrenci alınan fakülte, yüksekokul veya konservatuvarlarında ise, program/anabilim dalı/anasanat dalı öğrenci temsilcilerinden oluşur ve yükseköğretim kurumunun ilgili akademik birimlerinde Öğrenci Konseyi çalışmalarını yürütür. Bölüm/Program/Anabilim Dalı/Anasanat Dalı Öğrenci Temsilcileri Kurulu, Öğrenci Konseyi Genel Kurulu ve Yönetim Kuruluna karşı sorumludur.

Bölüm/Program/Anabilim Dalı/Anasanat Dalı Öğrenci Temsilcileri Kurulu, ilgili Fakülte/Yüksekokul/Konservatuvar/Meslek Yüksekokulu veya Enstitü Öğrenci Temsilcisinin başkanlığında ayda en az bir defa toplanır. Toplantı gündemi, yeri ve tarihi en az yedi gün önce kurul başkanı tarafından öğrenci temsilcilerine duyurulur. Kurulun toplanabilmesi için temsilci üye sayısının salt çoğunluğunun katılımı, karar alabilmesi için de yapılacak açık oylamada katılanların salt çoğunluğunun oyu gereklidir. Oyların eşitliği durumunda başkanın oyu belirleyicidir.

Öğrenci temsilcileri kurulunun görevleri

Madde 12 - Bölüm/Program/Anabilim Dalı/Anasanat Dalı Öğrenci Temsilcileri Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Öğrenci Konseyi'nin aldığı kararların, temsilcilerce birimlerinde duyurulması için çalışmalar yapmak ve uygulamalarını izlemek,
- b) Bölüm/program/anabilim dalı/anasanat dallarının sorunlarını tartışmak ve karara bağlamak,
- c) Bulundukları fakülte/yüksekokul/konservatuvar/meslek yüksekokulu ve enstitülerde ortak öğrenci etkinlikleri oluşturmak ve koordine etmek,
- d) Bölüm/program/anabilim dalı/anasanat dalları öğrencileri arasında iletişimi geliştirmek için çalışmalar yapmak,
- e) Bölüm/program/anabilim dalı/anasanat dalları öğrencileri ile ilgili birimlerin akademik ve yönetim organları arasındaki iletişimi geliştirmek için çalışmalar yapmak,
- f) Çalışmaları ile ilgili raporlar hazırlamak ve arşiv oluşturmak.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Fakülte, Yüksekokul, Konservatuvar, Meslek Yüksekokulu, Enstitü Öğrenci Temsilcisi

Öğrenci temsilcisi

Madde 13 - Fakülte/Yüksekokul/Konservatuvar/Meslek Yüksekokulu/Enstitü Öğrenci Temsilcisi, bir yükseköğretim kurumunun:

- a) Fakülte, yüksekokul veya konservatuvarlarındaki bölüm,
- b) Meslek yüksekokullarındaki program,
- c) Enstitülerindeki anabilim dalı/anasanat dalı,
- d) Bölümlerindeki program/anabilim dalı/anasanat dalına öğrenci alınan fakülte, yüksekokul veya konservatuvarlarda ise, program/anabilim dalı/anasanat dalı öğrenci temsilcilerince, kendi aralarından, seçime katılanların salt çoğunluğuyla ve **(Değişik ibare:RG-24/9/2010-27709) iki yıl** için seçilir. Sadece bir bölüm/program/anabilim dalı/anasanat dalı bulunan fakülte/ yüksekokul/konservatuvar/meslek yüksekokulu veya enstitülerde, var olan Bölüm/ Program/ Anabilim Dalı veya Anasanat Dalı Öğrenci Temsilcisi, söz konusu fakülte/yüksekokul /konservatuvar/meslek yüksekokulu veya enstitünün temsilcisi olarak görev yapar. **(Mülga son cümle:RG-24/9/2010-27709) (...)**

Fakülte/Yüksekokul/Konservatuvar/Meslek Yüksekokulu/Enstitü Öğrenci Temsilcisinin seçilme niteliklerini kaybetmesi ya da herhangi bir nedenle süresi bitmeden önce görevinden ayrılması halinde, kalan süreyi tamamlamak üzere, yükseköğretim kurumunun ilgili fakülte, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu veya enstitüsünde bir ay içerisinde aynı usulle yeni bir temsilci seçilir. Yeni temsilci seçilinceye kadar, fakülte, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu veya enstitü öğrenci temsilciliğine, yükseköğretim kurumunun ilgili fakülte yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu veya enstitüsündeki Bölüm/Program, Anabilim Dalı/Anasanat Dalı Öğrenci Temsilcileri Kurulu üyelerinin kendi aralarından seçeceği bir üye vekâlet eder.

Öğrenci temsilcisinin görevleri

Madde 14 - Fakülte/Yüksekokul/Konservatuvar/Meslek Yüksekokulu/Enstitü Öğrenci Temsilcisinin görevleri şunlardır:

- a) Temsil ettiği fakülte, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu veya enstitüde Öğrenci Konseyi çalışmalarını yürütmek,
- b) Öğrenci Konseyi organlarının aldığı kararları, temsil ettiği fakülte, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu veya enstitüde duyurmak ve uygulamaları izlemek,
- c) Temsil ettiği fakülte, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu veya enstitüde öğrenci sorunlarını belirlemek ve bunların çözümü için Öğrenci Konseyi'nin ve yüksek-öğretim kurumunun ilgili yönetim organlarına iletmek,
- d) Bulunduğu fakülte, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu veya enstitünün öğrencilerini, öğrenci etkinliklerinde temsil etmek,
- e) Temsil ettiği fakülte, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu veya enstitüde öğrenci etkinliklerini koordine etmek,
- f) Temsil ettiği fakülte, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu veya enstitüdeki Bölüm/Program/Anabilim Dalı/Anasanat Dalı Öğrenci Temsilcileri Kurulu toplantılarına başkanlık etmek ve kurulda alınan kararları yükseköğretim kurumunun ilgili yönetim organlarına iletmek,
- g) Öğrencilerle ilgili konuların görüşülmesi sırasında, temsil ettiği fakülte, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu veya enstitünün yönetim kurulu ve akademik kurul toplantılarına katılmak.

ALTINCI BÖLÜM

Öğrenci Konseyi Genel Kurulu

Öğrenci konseyi genel kurulu

Madde 15 - Öğrenci Konseyi Genel Kurulu, yükseköğretim kurumunun fakülte, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu ve enstitülerinin öğrenci temsilcilerinden oluşur ve Öğrenci Konseyinde en yüksek karar organıdır.

Öğrenci Konseyi Genel Kurulunun toplanabilmesi için üyelerinin salt çoğunluğunun toplantıya katılması gerekir. **(Değişik üçüncü fıkra:RG-31/10/2013-28807)** Öğrenci Konseyi Genel Kurulu, her yıl en az bir kere olmak üzere bağlı bulunduğu ilgili yükseköğretim kurumunun Öğrenci Konseyi Kurultayı adıyla olağan olarak toplanır ve Öğrenci Konseyi organlarını oluşturur.

Öğrenci Konseyi Kurultayı ve gündemi, Öğrenci Konseyi Başkanı tarafından en az onbeş gün önce üyelere yazılı olarak bildirilir. Yapılan duyuru üzerine bu Yönetmelikte belirtilen toplantı yeter sayısı sağlanamadığı takdirde duyuru işlemi aynı şekilde tekrarlanır.

Öğrenci Konseyi Genel Kurulunda organların oluşturulması kararları, toplantıya katılanların salt çoğunluğu, gizli oylama ve açık sayım ile; bunların dışındaki kararlar, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ve açık oylama ile alınır.

Öğrenci Konseyi Genel Kurulu, Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulunun kararı veya Genel Kurul üyelerinin 1/4'ünün yazılı başvurusu üzerine Yönetim Kurulu tarafından olağanüstü toplantıya çağrılabilir. Bu durumlarda

Genel Kurul toplantısı en geç onbeş gün içerisinde gerçekleştirilir. Öğrenci Konseyinin olağanüstü yapılan Genel Kurul toplantılarını ve gündemini Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu belirler ve yürütür.

Öğrenci konseyi genel kurulunun görevleri

Madde 16 - Öğrenci Konseyi Genel Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Öğrenci Konseyi Başkanını seçmek,
- b) Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu üyelerini seçmek,
- c) Öğrenci Konseyi Denetleme Kurulu üyelerini seçmek,
- d) Öğrenci Konseyinin ve bağlı bulunduğu yükseköğretim kurumu öğrencilerinin sorunlarını tartışmak ve karara bağlamak,
- e) Öğrenci Konseyinin dönem hedeflerini belirlemek.

YEDİNCİ BÖLÜM

Öğrenci Konseyi Kurultayı Divan Kurulu

Öğrenci konseyi kurultayı divan kurulu

Madde 17 – (Değişik:RG-31/10/2013-28807)

Öğrenci Konseyi Kurultayı Divan Kurulu, Yükseköğretim Kurulunun belirleyeceği bir takvim esas alınarak Öğrenci Konseyi Kurultayı adı altında gerçekleşen Öğrenci Konseyi seçiminde Öğrenci Konseyi Genel Kurulu üyelerinin, üyelerini, kendi aralarından, seçime katılanların salt çoğunluğuyla seçtiği bir başkan ve iki başkan yardımcısından oluşur. Divan Kurulu üyeleri, Öğrenci Konseyi Yönetim ve Denetleme Kurulu seçimlerinde aday olamazlar.

Öğrenci konseyi kurultayı divan kurulunun görevleri

Madde 18 - Öğrenci Konseyi Divan Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Öğrenci Konseyi Kurultayı'nda gündemi yürütmek,
- b) Öğrenci Konseyi başkanlığı ile Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu üyeliği seçimlerine aday olacaklar için ayrı ayrı seçim pusulası hazırlamak,
- c) Öğrenci Konseyi başkanlığı ile Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu üyeliği seçimlerinin gizli oylama ve açık sayım ile gerçekleştirilmesini sağlamak,
- d) Öğrenci Konseyi başkanlığı ile Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu üyeliği seçimlerinin oylama sonuçlarını ve seçilenleri, Öğrenci Konseyi Kurultayında ilan etmek. Kurultayı, yeni seçilen Öğrenci Konseyi Başkanının konuşması ile kapatıp, kapanış bildirgesini hazırlayarak ilgili rektörlüğe sunmak.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu

Öğrenci konseyi yönetim kurulu

Madde 19 - Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu, Öğrenci Konseyi Genel Kurulu üyelerinin, üyelerini, kendi aralarından, seçime katılanların salt çoğunluğuyla ve (**Değişik ibare:RG-24/9/2010-27709**) iki yıl için seçtiği; başkan, başkan yardımcısı, genel sekreter, sayman, halkla ilişkiler ve bilişim sorumlusu, dış ilişkiler sorumlusu, çalışma grupları sorumlusu, eğitim sorumlusu ve sağlık, spor ve kültür sorumlusu olmak üzere toplam dokuz öğrenciden; Öğrenci Konseyi Genel Kurulu'nda bu sayıyı oluşturacak yeterli temsilci olmaması durumunda başkan, genel sekreter, sayman, eğitim sorumlusu ve sağlık, spor ve kültür sorumlusu olmak üzere beş öğrenciden oluşur. Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu, Öğrenci Konseyi Genel Kurulu'na karşı sorumludur.

Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu, Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu Başkanının yönetiminde ayda en az bir kez toplanır. Kurulun toplantı gündemi, yeri ve tarihi en az yedi gün önce başkan tarafından Yönetim Kurulu üyelerine duyurulur. Kurulun toplanabilmesi için kurul üye sayısının salt çoğunluğunun katılımı, karar alabilmesi için de yapılacak açık oylamada katılanların salt çoğunluğunun oyu gereklidir. Başkanın toplantılara katılamadığı durumlarda başkan yardımcısı, başkan yardımcısının olmadığı hallerde başkanın belirleyeceği bir Yönetim Kurulu üyesi bu görevi yürütür ve oy kullanabilir. Oylarda eşitlik durumunda başkanın oyu, başkanın olmadığı toplantılarda bu görevi yürüten başkan yardımcısı veya Yönetim Kurulu üyesinin oyu belirleyicidir.

Öğrenci konseyi yönetim kurulunun görevleri

Madde 20 - Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Öğrenci Konseyi Genel Kurulunun aldığı kararların uygulanmasını sağlamak,
- b) Yükseköğretim kurumundaki öğrencilerin sorunlarını belirlemek, görüş ve düşüncelerini yükseköğretim kurumunun ilgili yönetim organlarına iletmek,
- c) Sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yaparak, toplumsal duyarlılık projeleri geliştirmek ve bu projelere yükseköğretim kurumu içerisinde öğrenci katılımını teşvik etmek,
- d) Ulusal ve uluslararası "Eğitim ve Gençlik Programları"na öğrenci katılımına yönelik çalışmalar yapmak,
- e) Ulusal ve uluslararası öğrenci birlikleri ve organizasyonları ile ilişkileri geliştirmek,

- f) Yemek, ulaşım, barınma, kafeterya, kulüp, burs, eğitim, sanat, kültür ve spor alanlarında çalışma grupları oluşturmak ve bunların işlerliğini sağlamak,
- g) Çalışmaları hakkında Öğrenci Konseyi Genel Kurulu üyelerini bilgilendirmek,
- h) Ulusal Öğrenci Konseyinin kararlarını bağlı bulunduğu yükseköğretim kurumunda duyurmak ve izlemek,
- i) Gerçekleştirilen çalışmaların raporlarını hazırlamak ve arşiv oluşturmak.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Öğrenci Konseyi Denetleme Kurulu

Öğrenci konseyi denetleme kurulu

Madde 21 - Öğrenci Konseyi Denetleme Kurulu, Öğrenci Konseyi Genel Kurulu tarafından, görev süresi bitmekte olan ve öğrenciliği en az (Değişik ibare:RG-24/9/2010-27709) iki yıl daha devam edecek olan Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu üyeleri arasından, yeterli Yönetim Kurulu üyesi olmaması durumunda, aynı şartlarda, Genel Kurul üyeleri arasından, seçime katılanların, salt çoğunluğuyla ve bir yıl için seçilir. Öğrenci Konseyi Denetleme Kurulu, bir başkan ve iki üyeden oluşur.

Öğrenci konseyi denetleme kurulunun görevleri

Madde 22 - Öğrenci Konseyi Denetleme Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulunun bu Yönetmelik hükümlerine, ilgili yüksek-öğretim kurumunun hazırlayacağı yönergeler ve Öğrenci Konseyi Genel Kurulu kararlarına göre çalışıp çalışmadığını denetlemek,
- b) Yaptığı çalışmalar hakkında ilgili yükseköğretim kurumunun rektörlüğünü ve Öğrenci Konseyi Genel Kurulunu bilgilendirmek.

ONUNCU BÖLÜM

Öğrenci Konseyi Başkanı

Öğrenci konseyi başkanı

Madde 23 - (Değişik birinci fıkra:RG-24/9/2010-27709) Öğrenci Konseyi Başkanı, Öğrenci Konseyi Genel Kurulu tarafından, kurul üyeleri arasından, seçime katılanların salt çoğunluğuyla ve bir defaya mahsus olmak üzere iki yıl için seçilir.

Konsey Başkanının seçilme niteliklerini kaybetmesi veya herhangi bir nedenle süresi bitmeden önce görevinden ayrılması halinde kalan süreyi tamamlamak üzere aynı usülle bir ay içinde yeni bir başkan seçilir. Yeni başkan seçilinceye kadar Öğrenci Konseyi Başkanlığına Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu üyelerinin kendi aralarından seçeceği bir üye vekâlet eder.

Öğrenci konseyi başkanının görevleri

Madde 24 - Öğrenci Konseyi Başkanının görevleri şunlardır:

- a) Kendi yükseköğretim kurumu öğrencilerini ulusal ve uluslararası öğrenci etkinliklerinde temsil etmek,
- b) Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu toplantılarının gündemini belirlemek ve bu toplantılara başkanlık yapmak,
- c) Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulunca alınan kararların duyurulmasını sağlamak ve uygulanmasını izlemek,
- d) Görev süresi bitiminde bir yıllık faaliyet raporunu bir sonraki Öğrenci Konseyi Kurultayında sunmak,
- e) Öğrenciler ile ilgili konuların görüşülmesi sırasında ilgili yükseköğretim kurumunun senato ve yönetim kurulu toplantılarına katılmak.

Başkanın katılamadığı durumlarda, başkan yardımcısı veya başkanın belirleyeceği bir yönetim kurulu üyesi toplantılara katılır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Ulusal Öğrenci Konseyi

BİRİNCİ BÖLÜM

Ulusal Öğrenci Konseyi Organları

Ulusal öğrenci konseyi organları

Madde 25 - Ulusal Öğrenci Konseyi organları; "Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kurulu", "Ulusal Öğrenci Konseyi Kurultayı Divan Kurulu", "Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu", "Ulusal Öğrenci Konseyi Denetleme Kurulu" ve "Ulusal Öğrenci Konseyi Başkanı"ndan oluşur.

Ulusal Öğrenci Konseyinin yapılanma şeması EK-2'de gösterilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM
(Değişik bölüm başlığı:RG-31/10/2013-28807)
Ulusal Öğrenci Konseyi Seçimi ve Genel Kurulu

Ulusal Öğrenci Konseyi Seçimi ve Genel Kurulu

Madde 26 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-31/10/2013-28807)

Ulusal Öğrenci Konseyi üyelerinin belirlenmesi ve organlarının oluşturulması için yapılacak seçimler, Yükseköğretim Kurulunun belirleyeceği bir takvim, program esas alınarak Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen süre içerisinde Ulusal Öğrenci Konseyi Kurultayı adı altında gerçekleştirilir. Bu süre ve program içerisinde yapılan seçimlerde, bir birimde herhangi bir nedenle sonuç alınamaz ise, o birimde temsilci seçilmemiş olur.

Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kurulu, Türkiye’deki yükseköğretim kurumlarının öğrenci konseyleri başkanlarından oluşur ve Ulusal Öğrenci Konseyinde en yüksek karar organıdır.

Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kurulunun toplanabilmesi için üyelerinin salt çoğunluğunun toplantıya katılması gerekir.

Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kurulu, her yıl en az bir kere toplanır. Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kurulu ve gündemi, Ulusal Öğrenci Konseyi Başkanı tarafından en az on beş gün önce üyelere duyurulmak üzere yazıyla ilgili yükseköğretim kurumu rektörlüklerine bildirilir. Yapılan duyuru üzerine bu Yönetmelikte belirtilen toplantı yeter sayısı sağlanamadığı takdirde duyuru işlemi aynı şekilde tekrarlanır.

Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kurulunda, organların oluşturulması kararları, toplantıya katılanların salt çoğunluğu, gizli oylama ve açık sayım ile, bunların dışındaki kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ve açık oylama ile yapılır.

Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kurulu, Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulunun kararı veya genel kurul üyelerinin 1/4’ünün Yönetim Kuruluna yazılı başvurusu sonucu Yönetim Kurulu tarafından yukarıda belirtilen aynı usulle olağanüstü toplantıya çağrılabilir. Bu durumda Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kurulu toplantısı otuz gün içinde gerçekleştirilir. Ulusal Öğrenci Konseyinin olağanüstü yapılan Genel Kurul toplantılarını ve gündemini Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu belirler ve yürütür.

Ulusal öğrenci konseyi genel kurulunun görevleri

Madde 27 - Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Ulusal Öğrenci Konseyi Başkanı’nı seçmek,
- b) Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu üyelerini seçmek,
- c) Ulusal Öğrenci Konseyi Denetleme Kurulu üyelerini seçmek,
- d) Ulusal Öğrenci Konseyi’nin sorunlarını tartışmak ve karara bağlamak,
- e) Öğrenci konseylerinin, Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kuruluna getirdiği sorunları tartışmak ve çözüm önerilerinde bulunmak,
- f) Ulusal Öğrenci Konseyinin dönem hedeflerini belirlemek.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Ulusal Öğrenci Konseyi Kurultayı Divan Kurulu

Ulusal öğrenci konseyi kurultayı divan kurulu

Madde 28 – (Değişik:RG-31/10/2013-28807)

Ulusal Öğrenci Konseyi Kurultayı Divan Kurulu, Yükseköğretim Kurulunun belirleyeceği bir takvim, program esas alınarak Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen süre içerisinde Ulusal Öğrenci Konseyi Kurultayı adı altında gerçekleştirilen seçimde Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kurulu üyelerinin, üyelerini, kendi üyeleri arasından, seçime katılanların salt çoğunluğuyla seçtiği bir başkan ve iki başkan yardımcısından oluşur. Ulusal Öğrenci Konseyi Divan Kurulu üyeleri, Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetim ve Denetleme Kurulu seçimlerinde aday olamazlar.

Ulusal öğrenci konseyi kurultayı divan kurulunun görevleri

Madde 29 - Ulusal Öğrenci Konseyi Divan Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Ulusal Öğrenci Konseyi Kurultayında ve gündemi yürütmek,
- b) Ulusal Öğrenci Konseyi başkanlığı ile Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu üyeliği seçimlerine aday olacaklar için ayrı ayrı seçim pusulaları hazırlamak,
- c) Ulusal Öğrenci Konseyi başkanlığı ile Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu üyeliği seçimlerinin gizli oylama ve açık sayım ile gerçekleştirilmesini sağlamak,
- d) Ulusal Öğrenci Konseyi başkanlığı ile Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu üyeliği seçimlerinin oylama sonuçlarını ve seçilenleri Ulusal Öğrenci Konseyi Kurultayında ilan etmek. Kurultayı, yeni seçilen Ulusal Öğrenci Konseyi Başkanının konuşması ile kapatıp, kapanış bildirgesini hazırlayarak Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına sunmak.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu

Ulusal öğrenci konseyi yönetim kurulu

Madde 30 - Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu, Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kurulu üyelerinin, üyelerini, kendi aralarından, seçime katılanların salt çoğunluğuyla ve **(Değişik ibare:RG-24/9/2010-27709)** iki yıl için seçtiği; başkan, başkan yardımcısı, genel sekreter, sayman, halkla ilişkiler ve bilişim sorumlusu, dış ilişkiler sorumlusu, çalışma grupları sorumlusu, eğitim sorumlusu ve sağlık, spor ve kültür sorumlusu olmak üzere toplam dokuz üyeden oluşur. Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu, Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kuruluna karşı sorumludur.

Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu, Yönetim Kurulu Başkanının yönetiminde, birincisi, Ulusal Öğrenci Konseyi Kurultayı'nı izleyen ay içinde olmak üzere bir yılda en az dört defa toplanır. Kurulun toplantı gündemi, yeri ve tarihi en az onbeş gün önce başkan tarafından Yönetim Kurulu üyelerine duyurulur. Kurulun toplanabilmesi için kurul üye sayısının salt çoğunluğunun katılımı, karar alabilmesi için de yapılacak açık oylamada katılanların salt çoğunluğunun oyu gereklidir. Başkanın toplantılara katılamadığı durumlarda başkan yardımcısı, başkan yardımcısının olmadığı hallerde başkanın belirleyeceği bir Yönetim Kurulu üyesi bu görevi yürütür ve oy kullanabilir. Oylarda eşitlik durumunda başkanın oyu, başkanın olmadığı toplantılarda bu görevi yürüten başkan yardımcısı veya Yönetim Kurulu üyesinin oyu belirleyicidir.

Ulusal öğrenci konseyi yönetim kurulunun görevleri

Madde 31 - Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kurulunun aldığı kararların uygulanmasını sağlamak,
- b) Öğrenci Konseyleri arasında iletişimi geliştirmek,
- c) Yükseköğretim Kurulu ve Üniversitelerarası Kurulun öğrencilerle ilgili aldığı kararları izlemek ve bu kararları öğrenci konseylerine duyurmak,
- d) Çalışmaları hakkında Yükseköğretim Kurulu ve Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kurulu'nu bilgilendirmek,
- e) Ulusal ve uluslararası proje oluşturma esaslı çalışma grupları kurmak,
- f) Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarının öğrencilerini ulusal ve uluslararası düzeyde temsil etmek veya edilmesini sağlamak,
- g) Uluslararası Öğrenci Konseyleri ile işbirliği oluşturmak ve ortak etkinliklerde bulunmak,
- h) Sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yaparak, ulusal ve uluslararası toplumsal duyarlılık projeleri geliştirmek ve bunları yükseköğretim kurumları arasında yaygınlaştırmak,
- i) Gerçekleştirilen çalışmaların raporlarını hazırlamak ve arşiv oluşturmak.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ulusal Öğrenci Konseyi Denetleme Kurulu

Ulusal öğrenci konseyi denetleme kurulu

Madde 32 - Ulusal Öğrenci Konseyi Denetleme Kurulu, Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kurulu tarafından, görev süresi bitmekte olan ve öğrenciliği en az **(Değişik ibare:RG-24/9/2010-27709)** iki yıl daha devam edecek olan Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu üyeleri arasından, yeterli Yönetim Kurulu üyesi olmaması durumunda aynı şartlarda Genel Kurul üyeleri arasından, seçime katılanların salt çoğunluğuyla ve bir yıl için seçilir. Ulusal Öğrenci Konseyi Denetleme Kurulu, bir başkan ve iki üyeden oluşur.

Ulusal öğrenci konseyi denetleme kurulunun görevleri

Madde 33 - Ulusal Öğrenci Konseyi Denetleme Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulunun bu Yönetmelik hükümleri ve Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kurulu kararları doğrultusunda çalışıp çalışmadığını denetlemek,
- b) Yaptığı çalışmalar hakkında Yükseköğretim Kurulu ve Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kurulunu bilgilendirmek.

ALTINCI BÖLÜM

Ulusal Öğrenci Konseyi Başkanı

Ulusal öğrenci konseyi başkanı

Madde 34 - **(Değişik birinci fıkra:RG-24/9/2010-27709)** Ulusal Öğrenci Konseyi Başkanı, Ulusal Öğrenci Konseyi Genel Kurulu tarafından, kurul üyeleri arasından, seçime katılanların salt çoğunluğuyla ve bir defaya mahsus olmak üzere iki yıl için seçilir. Bir başkan en fazla üst üste iki dönem görev yapabilir.

Ulusal Öğrenci Konseyi Başkanının seçilme niteliklerini kaybetmesi veya herhangi bir nedenle süresi bitmeden önce görevinden ayrılması halinde kalan süreyi tamamlamak üzere Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulunun

kendi aralarından seçeceği bir üye Ulusal Öğrenci Konseyi Başkanlığına ve Yönetim Kurulu Başkanlığına vekâlet eder.

Ulusal öğrenci konseyi başkanının görevleri

Madde 35 - Ulusal Öğrenci Konseyi Başkanının görevleri şunlardır:

- a) Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu toplantılarının gündemini belirlemek ve bu toplantılara başkanlık yapmak,
- b) Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu'nun çalışmalarında koordinasyonu sağlamak,
- c) Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetim Kurulu'na alınan kararların duyurulmasını sağlamak ve uygulanmasını izlemek,
- d) Ulusal Öğrenci Konseyini ulusal ve uluslararası öğrenci etkinliklerinde temsil etmek,
- e) Görev süresi bitiminde bir yıllık faaliyet raporunu bir sonraki Ulusal Öğrenci Konseyi Kurultayında sunmak,
- f) Yükseköğretim Genel Kurulunun öğrencilerle ilgili konuların görüşüldüğü toplantılarına, Yükseköğretim Kurulu Başkanı'nın daveti üzerine katılmak.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Çeşitli ve Son Hükümler

Öğrenci konseylerinde görev yapan öğrencilerin harcırah giderlerinin karşılanması

Madde 36 - Ulusal Öğrenci Konseyi ve Öğrenci Konseyleri organlarında görev yapan başkan ve diğer öğrenci temsilcilerinin, bu Yönetmelik esasları doğrultusunda yurt içi; bütçe olanakları ölçüsünde de yurt dışı görevlendirilmeleri, bağlı bulundukları yükseköğretim kurumu tarafından yapılır. Harcırahları, varsa katılım ücretleri ilgili "Yükseköğretim Kurumu Öğrenci Sosyal Hizmetler Bütçesi"nden karşılanır.

Öğrenci konseylerinin çalışmalarının koordinasyonu ve yürütülmesi

Madde 37 - Ulusal Öğrenci Konseyi, çalışmalarını Yükseköğretim Kurulu ile, Öğrenci konseyleri ise çalışmalarını ilgili yükseköğretim kurumları ile koordine etmek ve gerektiğinde ilgili Kurul ve kurumların onayını almak suretiyle T.C. Anayasasına ve yürürlükteki diğer mevzuata uygun olarak yürütmek zorundadır.

Öğrenci temsilciliklerinin ve organlardaki görevlerin süresi

Madde 38 - Ulusal Öğrenci Konseyi'nin ve Öğrenci Konseylerinin tüm organlarındaki öğrenci temsilciliklerinin ve görevlerinin süresi **(Değişik ibare:RG-24/9/2010-27709) iki yıldır.**

Öğrenci temsilciliği görevinin sona ermesi

Madde 39 - Mezuniyet veya başka bir nedenle yükseköğretim kurumundan ilişiği kesilen ya da 13/1/1985 tarihli ve 18634 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğine göre, haklarında uzaklaştırma veya çıkarma cezası kesinleşen Ulusal Öğrenci Konseyi ve Öğrenci Konseyleri temsilcilerinin, öğrenci temsilciliği, üyeliği ve buna bağlı tüm görevleri sona erer.

Öğrenci konseylerine oda, araç ve gereç tahsisi

Madde 40 - Öğrenci Konseyi'ne, bu Yönetmelikte yer alan görevleri gerçekleştirmek amacıyla ilgili yükseköğretim kurumu tarafından, kurum içinde uygun görülen bir oda tahsis edilir ve çalışmaları için gerekli araç ve gereç sağlanır.

Ulusal öğrenci konseyi üyeliğinin sona ermesi

Madde 41 - Öğrenci Konseyi Başkanlığı sona eren öğrencinin Ulusal Öğrenci Konseyi üyeliği de sona erer.

Geçici Madde 1 - Yükseköğretim kurumlarının öğrenci konseylerinin seçimleri, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki ilk Kasım ayında, Ulusal Öğrenci Konseyleri Kurultayı ise ilk Aralık ayında yapılır. Ulusal Öğrenci Konseyleri Kurultayı'nın hangi yükseköğretim kurumunda ve hangi tarihte yapılacağı Rektörler Komitesi'nin önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 2 - (Ek:RG-24/9/2010-27709) (Değişik:RG-12/3/2011-27872)

31/1/2010 tarihinden önce bu görevlerine seçilmiş bulunan yükseköğretim kurumlarının öğrenci konseyi başkanları, enstitü, fakülte, yüksekokul ve konservatuar öğrenci temsilcileri ve yükseköğretim kurumları ulusal öğrenci konseyi başkanı, yönetim kurulu üyeleri, istekleri durumunda, bağlı oldukları yükseköğretim kurumlarında 2011-2012 akademik yılında yapılacak öğrenci konseyi seçim takviminin açıklanmasına kadar bu görevlerinin başında kalabilirler. Yukarıda anılan temsilcilik görevlerinden herhangi birinin boşalması halinde bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükümleri saklıdır.

Yürürlük

Madde 42 - Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 43 - Bu Yönetmelik hükümlerini Yükseköğretim Kurulu Başkanı yürütür.